Üksik number 4 senti.

Jõhvis müügil varahommikul.

Alutaguse Teataja

Ilmub Jõhvis igal teisipäeval, neljapäeval ja laupäeval.

TALITUS: Jõhwis, Rakwere tän. 7-a Telefon 48.

Toimetus: Narvas, Salme tän. nr. 5. Kõnetr. 34.

TELLIMISE HIND:
1 kuu postiga 50 senti.
3 kuud „ 150 „
6 „ „ 280 „
1 aasta „ 550 „

Tellimisi wõtawad wastu kõik postkontorid.

Kuulutuse hinnad: 1 millim. 1 weerul kuulut. küljel 3 senti, lehe tekstis ja eesotsas 8 senti. Tööotsimise kuulutused poole hinnaga. Kuulutusi wõetakse wastu lehe ilmumise eelpäewal kuni kella 12.

№ 26. Jõhwis, laupäewal, 18. märtsil 1933. a. V aastakäik.

Metsatöölisi

tarvis Kohtla metskonda,

Arvila vahtkonda. Tulla Kiikla metsniku ehk Arvila metsawahi juurde. Korter võimaldatud. Hind: koorimata paberipuud 45 snt. rmm., küttepuud 40 snt rmm. Kohtla metskond.

„Koit“

Kõnetrahvt 2-44.
Pääsmehed 10--50 senti.
Algus äripäeval k. 5 p., pühapäeval kell 3 p.
Kassa awat. pool tundi enne algust.

16. märtsil ja edasi. Metro-Goldwyn-Mayeri väljaanne. **Maailma kolossaalseim helisuurfilm!**

Geniaalseima kinotähe ja publiku lemmiku **Ramon Novarro'ga**

„BEN-HUR“

Haarav dr. 12 suures jaos. **Osa suurfilmi itusais loomulikkes värves.** Kui on maksev ütelus: „See helifilm ületab kõik seninähtud“ siis pälvib seda „Ben-Hur“. See suurteos on tugev mängult, haarab kaasa kõik on kiiretempoline ja põnev algusest lõpuni. Ei ole liialdus Saksa arvustaja dr. Bachi ütelus: Kõik Euroopa suurimad filmikontsernid kokku ei suudaks luua „Ben-Huri“ taolist linastust. **Euroopas ei ole nii palju raha...**

II. Lisaeeskava. *Selle harukordse suurfilmi puhul hinnad harilikud 50., 45., 35., 25. ja 20 senti.* **II. Lisaeeskava.**

Tulemas suurfilmid: Maailma suurim sensatsioon **Londoni Fantoom** dr. Jckyll ja Mr. Hyde. Hirmuäratav õudsus ja romantikal. **„Tannenbergi lahing“.**

Auwõlg wiis sunnitööle.

Pangaametnik Juhuowski seikluised kohtus selgitamisel

16. märtsil mõistis Rakwere-Paide rahukogu wäljasõidu istungul Narwas, Wastast. Krediit ühis. panga endise raamatupidaja Peeter Juhnowski 6 aastaks sunnitööle.

Mehel aga ei tule seda rasket karistust ära kanda, sest samas otsustati paluda Wabariigi walitsuselt karistuse wähendamist, muutes sunnitöö 6 kuuliseks wangistuseks. Samuti wõetti arwesse ka eelwangistus. Nii tuleb J-l õige lühikest aega wiibida wahiall.

Teatawasti omandas J. läinud aasta suwel, olles pangas raamatupidaja, raha 500 krooni. Selle summa tarwitas ta oma auwõla tasumiseks.

Raha kõrwaldamise mõte tekkis tol momendil, kui temale anti kätte eelnimetatud rahasumma Eesti panga Narwa osakonda wiimiseks. Kohe peale kuritöö kordasaatmist sõitis ta Tallinnasse, kus tasus oma auwõla.

„Ei tahtnud enam elada...“

Wiru noormees lasi omale elutüdimusest kuuli rinda.

Kolmapäewal, 15. märtsil laskis endale 7,65-kal. relwast kuuli rindu, Sõmeru wallas, Kohala weskiomaniku poeg Ewald Kaarli poeg Rükkel. Rükkel on 26 a. wana, elab oma isa juures Kohalas. Lasknine sündis oma toas, teisel korral. Rewolwrikuul, mis wasakult poolt rinnast sisselastud, tungis wälja seljast, läbistades kopsu ja langes woodisse, kust see hiljem ülesse leiti. Haawatu seisukord on raske ja elukardetaw.

Ewald Rükkel, kes endale enesetapmise eesmärgil kuuli rindu laskis, on jõukate wanemate laps. Ta elas oma isa juures Kohalas, kus isal talu ja wõrdlemisi eeskujulik jahuweski. Peale talu ja weski omab isa Rakweres weel Tallinna tänawal suurema maja.

Ewald Rükkelit tunti kui wõrdlemisi heasüdamlist noormeest, kuid kes weidi nõrga iseloomuga.

Wiimasel ajal eriti nähti teda wäga sagedasti pummeldamas, mille tagajärjel tuli teha rida protokolle rahuritkumise ja joobnud oleku pärast kohalikul politsei konstaablil. Enesetapja on keskkooli haridusega noormees.

Mis põhjustel ta endale kuuli rindu laskis, ei ole weel selgunud. Ka ei soowi ta ise sellele küsimusele wastata, waid ütleb lihtsalt: **„ei tahtnud elada“.**

R. wiibib praegu Rakwere linnahaigemajas. Arstide arwates on enesetapja wigastus raske ja elukardetaw, sest kuul on ka kopsu riiwanud. Keha läbistanud kuul leitti ülesse woodist Kuul oli weidi lapergune.

A. Silwerstowi protsess konstaabliga.

17. märtsil oli Rakwere-Paide rahukogu wäljasõiduistangul Narwas harutusel erakaebuse korras mõni aeg tagasi Narwas ilmunud kehwikute häälekandja, ajaleht „Rabotschaja Prawda“ wastutawa toimetaja rtl. Aleksander Silwerstowi süüdi laimamises.

Erakaebaja, Wasknarwa 1 rajooni konstaabli Karl Aunapuu eest esines süüdistajana kohtas Narwa 1. jsk. politseikomissar Mägiste.

Kuna S. kohtusse ei ilmunud, siis teostus asjaarutamine tagaselja.

Kohus leidis, et S. on süüdi ja mõistis teda 6 kuuks wangi. Peale selle tuleb S-il tehtud kohtuotsuse põhjal tasuda 250 kr. rahatrahw, selle mittemaksmisel aga kinni minna 2 kuuks.

Läinud aastal awaldati „Rabotschaja Prawdas“ nr 3. artikkel, milles oli tähendatud, et Wasknarwa 1 raiooni konstaabel Aunapuu on kõigapeal elanikelt ebaseaduslikul teel sissenõudnud riigimaksusid.

Selles leidis A. laimamist ja esitas kohtule erakaebuse. Kohtu poolt kuulati üle tunnistaja, kelle seletusest selgus, et siin tegemist siiski laimuga.

MEISTRID KATSUVAD JÕUDU.

Wirumaa pokstwõistlused tõutawad kujuneda ägedaks.

Teatawasti pühapäewal 19. skp. Narwa Wõitleja korraldusel peetakse Wirumaa selleaastased estwõistlused poksis.

Kuna estwõistluse loa saamine nim. päewaks Ekrawelitidult liig hilja saabus ja seetõttu wõistluskutsete saatmine ning wastawalt ka wõistlejate ülesandmine hilines pole meil kahjuks wõimalik täna tuua ära wõistlejate täpset nimistut. Küll on aga kindlad osawõtjad Narwa Wõitlejast ja nimelt: Muru, Alber, Wassilewsky, Laarens, Soo 1, Soo 2, Raudma, Salmolainen, Aps, Warm, Krassikow, Pärn, Wääri ja Topmann. Ülesandmist tuleb weel Narwa Tennis-Hokiklubist, N. Wäikemajaomanike spordiringist, Kiwiõlist, Kohtlast, Rakwerest Lüganuselt jne.

Olgu wõistlejate ja publiku tähelepanu juhitud weel kord sellele, et wõistluste algus Wõitlejas õhtul kell 1/2 8. —e.

Juukselõõstusel puudus töötamise luba. Helene Lepik awas omale Narwas juukselõõstuse, kuid et ta linnawalitsuselt selleks wastawat luba ei muretsenud, koostati protokoll ja suleti äri loa saamiseni.

Perekonnamuuteid.

3. märtsist kuni 17. märtsini registreeriti **Narwa perekonnaseisuametis.**

Sünde: Lucia Sotschewski, Harry Pakker, Ewald Buschmann, Wladimir Tschernjäew, Maria Patrigejew ja Aleksander Martõnow.

Abiellumisesoowe: August Kalda, ja Elisabeth Kalaschnikow, Edgar Nokk ja Marta Tasane, Ewald-Boris Rogas ja Aino-Dagmar Meiran, Oskar Wares sa Ellen Walke, Aleksander Grünthal ja Marie Mickin, Gustaw Piil ja Emilie-Rosalie Probal, Iwan Sokol ja Julie Luumann, Martin Leichter ja Rosalie Behwelt, Robert Aren ja Salme Prontsus.

Abiellumisi: Nikolai Stogow ja Anastasia Gusõlin, Stefan Ratsewitsch ja Tatjana Baschkirtsew, Aleksei Iwanow ja Aliide Karro, Ewald Kruuse ja Weera Stepanow.

Surmajuhtumeid: Liine Annus, Anastasia Gugin, Ekaterina Ljadow, Pawel Nikolajew, Edu Weldermann, Iwan Stolfot, Peeter Alles, Mai Teppe, Ann Kalle, Alwiine Sunne, Lembit Brutus.

Peetri koguduses.

Sünde: Lilian Lipping, Walter Hiet, Silwia Mägi.

Abiellusid: Hans Roots ja Anna Kutoshin.

Abielu soowiawaldused: August Kalda ja Elisabet Kalashnikow, Gustaw Piil ja Emilie-Rosalie Behwelt, sünd. Wender.

Surmajuhtumeid: Richard-Eduard Kodis, Juhan Sasmil, Liisa Lükke, Rein Kisla, Anna Rebane.

Narwa teaater.

Pühapäewal: „Orlow“

Pühapäewal, 19. märtsil 1933. a. kell 3 päewal läheb wiimaseid kordi rahwaetendusena, seni wõrratu menu osaliseks ja publiku lemmik operetiks saanud ilmakuulus suuroperett „Orlow“ kolmes waatuses. Opereti saadab trio koosseisuga orkester. Kuna operett sedakord läheb wiimast korda, siis ärgu jätku ükski teaatrisõber pühapäewast etenduft külastamata. Pääsmed: 50, 35 ja 25 senti. — Suure tungi ärahoidmiseks pääsmed eelmüügil, eelmüügi kohtades.

Neljapäewal: „Doctor Ameerikast“ esietendus.

Neljapäewal 23. märtsil l. s. a. tuleb esietendusele, teaatri noorterühma ettekandel G. Kraatsi ja A. Hoffmanni komöödia „Doctor Ameerikast“ (Kuurordi patukesed) kolmes waatuses.

Teaatribüroo.

„Raudse rusika rööwseits“ kohtu ees...

15. märtsil seisis Rakwere-Paide rahukogu punase laua ees Narwa naiswäljapressija Helmi-Johanna Schults, kes läinud aasta oktoobris saatis Narwa kaupmeestele Jaan Offrillile ja Ed. Tähele kirja nõudes kummagilt 500 kr. raha linnahaigemaja juures asuwa pingi alla panemist. Kirjadele oli S-i poolt alla kirjutatud: „Raudse rusika seltsi juhatus“.

Schults on 30 a. wana ja näiliselt waikse iseloomuga. Ametilt sukakuduja. Nagu kohtus selgus, awatles teda kuritööle romaani lugemine, kusjuures ta toimis täpselt raamatus kirjeldatud Ameerika wäljapressijate eeskujul.

Et ta oma tegu ei salanud, siis määras kohus wäikseima karistuse — 4 a. wangistust. Ühtlasi kohus esitab wabariigi walitsusele karistuse wähendamise palwe, pakkudes muuta mõistetud karistust 1 kuuliseks wangistuseks. Arwesse wõetakse ka eelwangistuse aeg 21 päewa. Nii jääb naisel weel istuda 9 päewa.

Aleksandri kogudus.

Pühapäewal 19 märtsil 1933., kell 5 p l. korraldab Aleksandri kiriku „Noorte koondiskoguduse maja saalis noorsoo waimuliku koololeku ühes lahtise teelauaga. Kawas: kõned, oolo ja koorilaul ja muusikalised ettekanded. Saululehed. A. K. N. K.

Lugege „Alut. Teatajat“.

Kino „Skating“

Algus äripäev. kell 5½, pühap., kell 3.

Reedest 17. märtsil, Üllatus publikule! Kaks suurepäralist löökfilmi ühes eeskawas!

I Wene kunstiline helifilm! „Sowkino“ toode! mis suure eduga jooksis Tallinnas „Gloria-Palace's“.

„Wolgal—kaljurahnul“

Maksim Gorki jutustuse järele **„Kain ja Artem“.** Peaosades: **Moskwa kunstiteatri anderikkamaid näitlejaid! Wene muusika! Wene laulud!** Wene näitlejate wäljapaistew mäng! Sügaw dramaatiline sisus

Filmis kantakse ette järgmised wenelaulud: 1) Не осенній, мелкій дождичекъ. 2) Ахъ, зачѣмъ эта ночь. 3) Ночька темна, я боюся, проводи меня Маруся. 4) Ахъ, вы сѣни, мои сѣни. 5) Бублички. 6) Стаканчики, бокалчики-чики. 7) Вѣчная память и др.

II Esietendus! Superfilm, 1933. a. väljannel Jälle kord tujurikas ja meeleoluline helifilm kuulsa reshissööri Ceza von Bolvary lavast. ja R. Stolzi muusikaga.

Publiku lemmik **Gustav Fröhlich** oma uusimas ja parimas suurfilmis

„Mees südamega“

Kaunis helifarss 12 j. A. Bony lava üki järele.

Peaosades: **Gustav Fröhlich, Maria Solveg, Paul Kemp** ja teised.

Viisirikkad löökpalad Robert Stolzilt: „Liebling, du bist ein Mann mit Herz“ — fokstrott ja laul. „O, wie schön ist ein Feiertag“ — paso doble. Film, mis meeldib kõigile! Film, armastusest ja nooru est!

Eelteade! Järjekorras: „Purustatud südamed“, „Lõunamaa laulew pärl“, „Igatsus 202“. „Susan Lenoks“ ja t. Warsti wõõruseetendusel tuntud wene klounid TEODOR ja KOKO.

Lühiteateid
meilt ja mujalt.

Wanglast wabanedes — surma.

Neil päewil leiti Tartu jaamas, Wiljandi maantsa äleşöidukoha juures seiswast tühjast kaubawagunist poonu laip, mis rippus pükseirihmaga akna laugirönga küljes. Enesetapmise oli siin toimunud Saare wallast (Tartumaalt) pärit Friedrich Müürsepp, 46 aastat wana.

Fr. Müürsepp oli kindla elukohata isik. Ta wabanes alles 10. märtsil Tartu wanglast, kus ta kandis wangirosdu karistust warguste eest. Ka warem oli ta kohtu poolt karistatud.

Müürseppa nähti mitmet päewa liikumas jaama ümbruses. Wististi ei leidnud ta omale mingit tööd ega tegewust ja arwas paremaks lõpu teha.

Põllutööminister pooldab talude moratooriumi pikendamist.

Eelolewal sügisel lõpeb selle moratooriumi tähtaeg, mis on ühele osale taludest antud maakondlike komisjonide ja majandusministeeriumi kaudu. Et põllumajanduses pole olukord kergemaks muutunud, kerkib üles küsimus, kas ei tuleks moratooriumi tähtaega pikendada. Majandusministeerium pööras sellekohase järelpärimisega põllutööministeeriumi poole. Põllutööminister andis wastuse, et moratooriumi pikendamine on hädatarwilik.

Majandusministeeriumist esitatakse nüüd walitsuse kaudu wastaw ettepanek riigikogule.

Dollari kurss kõwa.

Mõnepäewalise waheaja järele noteeriti Tallinnas kesknädalal jälle dollari kurssi. Teatud määral üllatusena tuli astolu, et dollari kurss osutus kõwemaks kui oli wiimane noteering. Nii tõusis dollari müügihind ühe punkti wõrra, jõudes seega tagasi enam-wähem normaalsele tasemile.

Dollari pakkumisi kesknädalal oli harilikul määral. Kuna dollar püsib täiesti oma kullapariteedi juures, siis ei ole põhjust temasuhtes tunda kellegil ärewust.

Raiskamine Skarjatina tuletõrje seltsis.

Skarjatina tuletõrje seltsis awastati rewideerimisel 600 kr. raiskamine juhatusliigete poolt. Samal ajal olid tuletõrje riistad wäga halwas seisukorras.

Wiinamüüki
raudteejaamades ei lubata.

Mõned raudteejaamade einelauad pöörasid teedeministeeriumi poole, et lubataks einelaudades peale õlle ja weini müüa ka wiina ja teisi alkoholisi jooke. Raudteewalitsus oli wiinamüügiga jaama einelaudades nõus, aga teedeminister asus eitawale seisukohale, sest alkoholiliste jookide müük jaamades wõiks tekitada raudteel korrarikkumisi.

Balti kuningriik!

„Kurjer Poranny" teatel Läti kuningriiklaste erakond teeb elawat kihutust Balti kuningriigi eest, kuhu peaksid kuuluma mitte ainult Läti ja Leedu, waid ka Ukraina. Kandidaadiks Balti kuninga troonile olewat üks Leedu kuninga Gediminase järeletuleja.

— —

Heil Hitler!

Hitlerismist Eestis. — Kas on karta hädaohtu?

Ühes möödunud numbris mäletawasti puudutasime lühidasti Saksa walimisi, Hitleri wõitu ja selle wastukajasid Eestis. Püüame nüüd saada wäikese ülewaate Eesti „hiterlastest"— niipalju, kui seda wõimaldawad siitsealt kuuldud andmed. Ametlikku hitlerismi meil seni weel pole — wähemasti pole rahwussotsialistlikke ühinguid registireeritud.

Meie saksasoost elanikkond koosneb üldjoontes kahest, õigem kolmest kihist. Esimesena nimetaksime endist maa-aadlit, mõisnikke ja tiitlikandjaid. Edasi tuleks linnakodanlus ja lõpuks — eelmistele sümpatiseerijad, enam wõi wähem saksastunud muulased (enamikus eesti kadakasaksad).

Üldiselt wõttes on Eesti Wabariigi praeguse korra juures kõige raskema olukorra läbi pidanud elama maa-aadel. Maaseaduse põhjal wõõrandati nende maad — samad maad, mille nad waremalt küll ise olid eestlastelt „wõõrandanud," kuid mida nad olid sajandite jooksul harjunud pidama omaks. Seni nii jõukas ja külluses olew kiht jäi üleöö waeseks — sellest ka nende leppimatus meie ja meie riigikorra wastu. Balti aadli waim ja hingelaad on meile juba tuntud — see on, kiwinenud, kopitanud, kinnine ja wäga kitsaste arenemiswõimalustega. On täiesti loomulik, et sellase kinnise mõistusega inimesed ei suuda saada aru ajaloo õiglusest ega leppida olukorraga. Üksikud erandid wälja arwatud, kohtame meie endises mõisnikus ikka inimest, kes meile oma hingepõhjast kadu soowib — tehku ta selle juures nii mesimagusa näo, kui tahab.

Teine kiht, Saksa kodanlus, on kaotanud majanduslikult wähem. Neil on peaaegu üksköik, kas nad suudlewad saksa sõduri hobuseid wõi imetlewad eesti ratsawäeparaadi. Kuid olles aadli mõjutuse all, sest nende unistuseks on alati olnud „von," kalduwad nad üldise waimustuse puhul kindlasti sinnapoole.

Kolmas kiht — kadakasaksad — on truud järelesõrkijad eelmistele, kuid ebakindlad. Teataw protsent nende hulgas on küll ägedamaid, kuid suurem enamus on nüüd, 15 aasta Eesti iseseiswuse järele juba pööramas selga endistele „ideaalidele."

Nii ootawad siis meilgi, nagu kogu Balticumis, teatawad wähemusrahwa kihid **Suur-Saksamaa ülesehitamist.** Mõned wõib olla ei ootagi seda nii wäga, kuid tarwis on siiski „igaks juhuks" hoida raud tules — kui siiski midagi juhtub, siis on hooletum. Ja sellest ka liialdatud Hitleri-waimustus.

Kindlamaid „põrandaaluseid" rahwussotsialistide koondisi on praegu Tallinnas, Tartus ja Rakweres. Rakwere omad said üsna kuulsaks oma joominguga ja mürgliga Saksa riigipäewawalimiste puhul, Tartu saksa üliõpilased läksid Hitleri-waimustuses isegi nii kaugele, et prowotseerisid wastaspoolelt wälja naljanumbri — — ajalehepoisi sildiga „Maha Hitler". Tallinnas, kui suuremas linnas on hitlerlaste liikumine suuremat konspiratsiooni ewinud.

Peale nende linnade on teada weel „Hitleri ringide" olemasolust Paides, Haapsalus, Kuresaares ja Wõrus.

Tormikaim neist kõigist on muidugi Tartu. On ju seal koos kogu Eesti-Saksa akadeemiline noorsugu ja teiseks — Saksa korporandile on igasugune põhjus mürgeldamiseks teretulnud.

Sellepärast ka toimitakse nagu mõned Mark Twaini jutukangelased: käiakse salaja koos, üllistatakse Hitlerit, peetakse loenguid rahwussotsialismist, kantakse kuuerewäärt all haakriste jne.

Kõige selle puhul küsib nüüd nii mõnigi: kuidas peame suhtuma sellesse haakristitamisse?

Seisukoht on selge. Seni, kuni see „liikumine" ei häiri meie igapäewast elu ega satu wastollu seadusega, pole meil mingit põhjust seda takistada. Et inimesed millelegi naeruwäärsele loodawad, see on nende endi asi. Meil on ju igasuguseid inimesi. Mõned ootawad wiimast päewa, mõned ehitawad perpetuum mobilei, mõned ootawad — Suur-Saksa riiki Hitleri walitsemisel. Kui inimene näiteks oma toas kisendab „elagu Jaapan, maha Hiina", siis **pole meil sellest sooja ega külma. Ainult ärgu rikkugu awalikku rahu** — selle eest on walwel wastawad organid.

—

Kewadetormide ohwer.

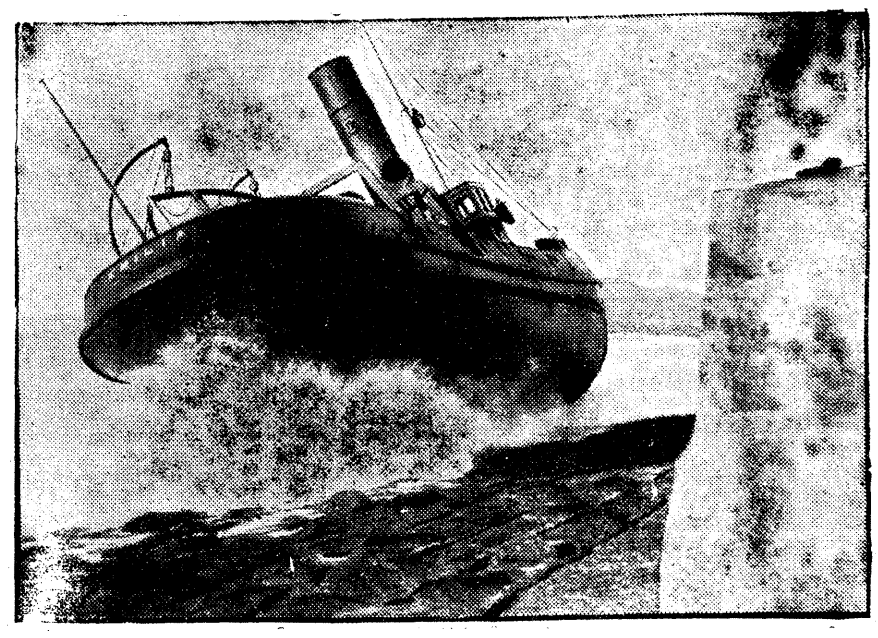

Saksa aurik „Emilia" Juglise lõunarannal madalikul. Tormis murdus tal tüür ja siis paiskasid marulained tema nagu mängupalli wastu kaljurahnusi. Ainult suure hädawaewaga suudeti meeskond päästa.

ROHKEM TÄHELEPANU piimakarja toitmisele.

Pulliühingute tähtsus tõukarja kaswatamisel.

Alaliselt wõideldes raskustega, mis elu meie põllumeestele ette seab, tuleb kõiki wõimalusi kasutada, et end weepeal hoida. Riiklikest preemiaist ei saa kunagi õiget abi loota, need on waid häda-ajaks. Kõigepealt peaks laiemat tähelepanu wõitma teadlik kariloomade söötmine, — karja kontroll. Oleme selleks liig waesed, et omi kariloomi sööta pillawalt. Teame, et loom tarwitab elatiseks ja piima walmistamiseks söeühikuid kui ka teatud hulga walku. Kuidas wõime oma söödatagawarasid oma loomade wahel ära jaotada õiglaselt, kui ometi teame, et iga loom oma elatiseks tarwitab isemääral toitu ja ka kõikide lehmade piimaand ei ole ühesugune. Seda õieti saab teha ainult wastawa eriharidusega saanud isik, kes kõik loomade tarwidused wäljaarwestab ja olemasolewa söötadehulga nende wahel ära jagab, see on kontrollassistent. Kuigi läheb raskeks seda kõiki teha talutöö kõrwal talupidajal enesel (see ei ole ju wõimatu, kui uuritakse wastawat kirjandust), siis ometi ei saa meie tähelepanemata jätta asjaolu et meie arwepidamist tõuraamatuis ei wõeta arwesse. Ka toetab riik kontrollühinguid.

Teisena tuleks mainida pulliühinguid — wõi jaamu. On selge, et 10—15 talupidajat wõiwad kergemini ühte head sugupulli pidada, kui üksik ühte wiletsat. Ühiselt wõiakse osta tõesti heade tõuomadustega sugupull, misjuguse ostmine üksikule raskeks läheb. Et siin tõuseltsid ja maawalitsused talupidajaile wäga palju toetustega wastu tulewad, siis ei tohiks põllupidajad sellestki küsimusest nii kergesti mööduda.

A. W.

Woka noored praktilisse töösse.

Woka noored pälwiwad tõsist tähelepanu oma aktiiwse tegewusega Woka walla organisatsioonide sarjas. Osakonna tööd-tegewust hindab ka ümbruskonna wanem põlw. Tahaksin eriti allakriipsutada tuletõrje haru tegewust, millesse kuuluwad liikmed juba auwäärses wanaduses — isegi üle 60 a.

Meeleolurikas ja osawõtu rohke oli wastla-õhtu käesolewa kuu algupäewil. Möödunud nädalal ärapeetud osakonna üldkoosolekul otsustati korraldada tänawu suwel traditsioonilist näitemüüki. Arutleti üldse osak. tegewusse puutuwaid akuutsemaid küsimusi. Esimees W. Sillenbach selgitas uusi sihte, kuhu koondada päämiselt osak. aktiiwne tegewus, s. o. tegewus, mis peaks ka liikmele endale teatud tulu tooma. Neil aluseil asutati põllumajanduse haru, et teha katsetusi omis kodutaludes põllukultuuri aladel. Haru juhatusse waliti: W. Sillenbach, K. Mägar ja Lindemann. Otsustati samuti astuda liikmeks põllutöökoja juures organiseeritawasse ülemaalise Maanoorte Ühendusse.

— —

Hiina „sõjakangelane".

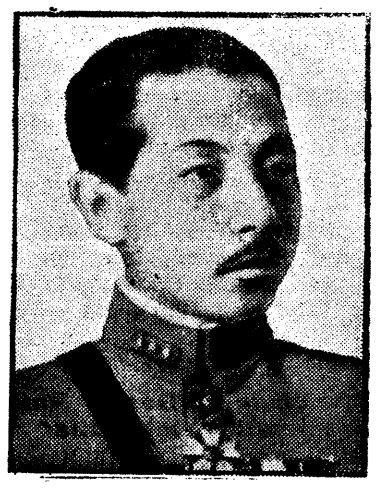

Marsjal Tshang Hsül Liang, endine Mandshuuria walitseja, oli nüüd Hiina wägede ülemjuhataja Jeholis. Ta asus ise Tientsinis, ei mõelnudki ise minna rindele ja kaotas Jeholi. Poliitiline kesknõukogu Nankingis nõuab nüüd marsjal Tsangi karistamist, sest tema olewat süüdi selles, et Hiina kaotas Mandshuuria ja Jeholi.

Lühiteateid
Peipsist Viru rannikuni

Kuldnokad kohal.

Wiimaseil päewil kestnud soojad ilmad on muutnud põlde ja teesid poolpaljaks, mis raskendab tunduwalt weotöid. Maarahwas ennustab warast kewadet, mis näib ka tõenäoline olewat. Käesolewa nädala algupäewil on Alutagusel mitmes kohas, nagu Toilas, Wokas, Jõhwis, Järwel, Kalinal, j.m. nähtud esimesi kewadekuulutajaid — kuldnokki.

Tantsukursus Toilas.

Toila teaatriringi korraldusel olid Toilas nädalased tantsukursused. Tantse „instrueeris" härra Rahmann pealinnast, Küttimi parimaid tantsuõpetajaid. Osawõtt tantsukursusist oli elaw, kuna siinses ümbruskonnas rahwas sel alal ajast „mahajäänud"... Ödläbi higistasid wanad-noored rumba, tango, inglis-walssi ja quic-stepi kallal. Ei jäetud unustusse ka originaalset Eesti-walssi. Kahju waid, et maarahwas armastab seda algupärandit temperamentseks ja wenepäraseks trapakuks muuta. Tantsukursuse lõppspurdina oli meeleolurikkas wastlaball-maskeraad Toila tuletõrje ruumes.

Sompas warastati heinu.

Neil päewil warastati Sompa küla peremehe Gustaw Laasi heinaküünist umbes 30 puuda heinu. Küüni ukse olid öösel lukust lahti murtud ja heinad ära wiidud. Wargusest teatas Laas ametiwõimudele.

Haruldane siga.

Neil päewil Jõhwi lihunik P. ostis Mäetaguse wallast, Kalma külast A. Trambergilt sea, mille kaal oli 23 puuda (368 klg.) — mis igatahes haruldane raskus.

Hädaküla kanad warga küüsis.

Möödunud öösl warastati Kohtla-Järwelt, Hädaküla mitmest perest kanu. Politsei asus juurdlema kuhu sulekandjad lennanud.

Kewade ennustajad kohal.

Kesknädalal, 15. skp nähti Sompas mitmes kohas kuldnokki, kes olid kogunud kokku suuremaisse parwedesse.

Sompa noorsoopidustused õnnestusid.

ÜENÜ Sompa osak. korraldas möödunud pühapäewal kohalikus seltsimajas 4. aastapäewa puhul suuremad noorsoopidustused. Noori oli õige rohkesti koos. Pidustused algasid Jõhwi pasunakoori kontsertpalade ettekannetega, millele järgnes awasõna osak. esimehelt. Osakonnale tema tähispäewa puhul ütlesid terwitusi Jõhwi noorte organisatsioonide esindajad Pribitkin, Kihi ja pr. Ilwes. Terwitustelegrammid ja õnnitluskirjad, mis olid saadetud Eesti Noorsoo Karskusliidu esimehe, endise põllutööministri O. Kösteri, Wirumaa keskkorralduse esimehe W. Musteli ja endise Sompa jaamaülema Th. Mölleri poolt, luges ette osak. sekretär Pärja Lasperk.

Sütitawa kõne pidas noortele Jõhwi ühisgümnaasiumi direktor W. Söerd. Näidendis kanti ette Agnes Taari rahwatükk „Emake maamuld", milline oma sisukuse ja paremate ning andekamate jõudude kaastegewusel kanti hästi ette. Pidustused õnnestusid nii majanduslikult kui ka sisuliselt kõigiti hästi, rahuldas kõiki kooswiibijaid ning üksmeelne otsus oli: Sompa noortes on püüdu.

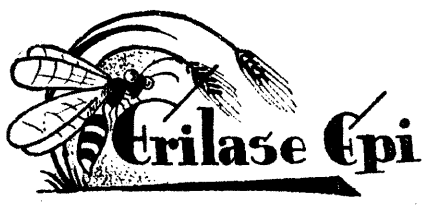

Erilase Epi
teeb demokraatiat.

See oli alles minewa nädala sees, kui koju tulin. Sain wast waewalt jalad tuppa, kui üks päris wiisakas noorsand tuleb kõbinal trepist ülesse, et: fabandage, kas teie olete herr Herilane?"

Mina, et: „olen küll. Olge heast ja toetage toolile."

Toetaski. Seadis mapi põlwile, pea wiltu ja algas: „Teie kirjutate seal tseitungis need asjad mis sassis. Nüüd on aga terwes meie ajajärgus sees üks wäga suur sass. Ja et teie seda mitte ei ole ülesmärkinud, siis tahan mina see asi teile tlaarida, et teie wõiks üks selge ja hea jutt kirjutada.

Teie teate, et eesti rahwale tahetakse anda üks president, mis on juba wälja kuulutatud. Aga palju rahwas arwab, et see on üks hea president. Aga mina ütlen: see on üks wäga kõhn ja üks nõrk president. See tuleb tagasi lükkada, sest tal ei ole mingisugune wõim".

Nüüd ma pistsin wahele, et: „Tohoh, kuram lahti! Kui kanget sa siis weel tahad. See on maailmalgi tugew president, saadab ikka riigikogu laiali mis mühiseb ja laseb jälle uued ja mõistlikumad mehed walida ja kõik."

„Õige, õige! Aga kui üks ainus neljas osa sedasama kogu tahawad jälle koos olla, siis on president üks löödud mees. Aga meil peab olema üks president, kes lööb see kogu laiali ja see jääbki laiali. Ja walitseb üksi, ei ole tarwis see suure suuga Kroos ja see saamise mees Köster. Meil on üks wäga haritud rahwas Euroopa sees, kes eesti metslastele on kulduuri toond ja see eesti rahwas on ära harind. See on saksa rahwas, kust wõib õppida see walitsemise asi ja demokraatia..."

Ma jälle hüppasin wahele, et „ah see on siis demokraatia, kui iga mees uulitsal käies peab „ausweist" näpus hoidma ja sotsid on nagu jänesed lauawirnade wahel peidus. Üks mees mängib pilli ja möriseb, teised muudkui tantsi. Ei see lähe. Waata parem meil — sotsist ministri proua lööb laineid oma ehtsate Brüsseli pitsidega, teemantidega ja jaanalinnu sabadega. Kodanlaste ja kogumeeste prouad ei saa näolegi. Ja polegi nii wäga kadedad.

Ja seisused ja klassiwahed. Üks ei salli teil üht, teine teist. Aga meil lepiwad kõik kokku kui ühe isaema lapsed. Pool rahwast käib hädaabi tööl, teine pool, keda sinna ei wõeta, maksab kriisimaksu."

„Õige, õige! Üks ametnik, kes ise suur osa sots, maksab need kriisimaksud, aga kas maksab see põllumees wõi erarahwas. Siin ongi tarwis kõwa president, kes peab keelama need jaanilinnu sabad ja hädatööd, kus saab seda raha palju kord rohkem, kui üks lihtne töömees. Ja nõuab sisse need kriisimaksud, mis tuleb maksta weel mõisa maade ja lagund lautade eest, aga mitte raiskama see rahwa raha rahwale tagasi nagu see rutki monopol. Siin peab tulema see malakas ja kõwa rusikas".

Mina: „Mis te siin seletate, minge õigesse kohta ja materdage!"

Tema: „Ja waatage. Mina olen huurinud, et teie olete olnud üks wabaduse sõjamees, kui eesti rahwas tahtis piirks oma maa. Meie, saksa rahwas ehk Landeswehr tahtsime teile appi tulla ja aidata Eestis see kõwa kord maksma panna, nagu meie oleme õpetand teid need raamatud trükkima ja see Jumal paluma ja põld arima. Aga siis tulite meile kallale, nagu üks koer läheb teise koera kallale, kui see tuleb õpetama, kuidas see koht paremini puhtaks lakkuda.

Nüüd on palju endine sõjamees sellest haru saand ja kutsund meid näitama, kuda teha see kord ja reshiim. Sest need sõjamees tahawad omale peale panna üks kõwa president, kes teeb dekreediga kinni igamehe suuwärgi ja lööb sisse jälle üks muhe kord, nagu oli see Eestimaal üks sada aastat tagasi. Ja meie õpetab heameelega oma endine waenlane, sest kui see kõwa president paneb kinni see lihtrahwa suuwärk, siis ei saa keegi teada see asi, et meie tahame oma lennumasinaid ja suuredtükid ja kuulipritsid kawalast laenata teie presidendile selle kommunisti wasta. Aga peaasi on see, et meil pole seda tagawara aita, sest see prantslane ei lase meil omamaal hoida need hirmsad masinad ja gaasipommid. Ja kui meil tarwis tuleb, siis teie ja meie üheskoos. . ."

Mina jälle wahele, et: „Mis te sest siis mulle korutate, ega ma üksi pole presidendi walija."

Tema: „Wat, wat, wat! Teie kirjutate seal tseitungis, et meie ei taha see pehme president!"

Mina: „Mis ma selle eest saan. Ma saan elatud selle pehme presidendiga. Ja kriisimaksu polegi mul maksta — see arwatakse palgast maha!"

Tema: „Kui see madin ja möll algab, „Reichswehris" unterohwitseri koha ja paar kolm auraha ja raudristi."

Nüüd ei muud midagi, kui lükkasime käed wastu lage ja karjusime: „Heil, Hitler! Need Rakwere pojad on su truud alamad."

Epigooni Erilane.

— —

Meie leht
on Teie parem sõber.

Isegi minutit ei pikendata

Loterii pileti ostmisel võite võita kohe. Saatke kupongid ära.

E. Lastesõprade Ühingu **loterii loosimist,** vaid peetakse kindlasti **22. märtsil s. a.**

Loterii peavõit 1.500.000 s.

Kohtureporteri raaport:

Kui külapeol wälkusid pussid ja woolas weri...

Noakangelane Rakwere-Paide rahukogu punase laua ees. Kohtuotsus: 1½-ks aastaks trellide taha. Kohtla jahukratide-kolmik kohtus.

15. märtsil oli Rakwere-Paide rahukogus wäljasõidu istangul wastust andmas Narwa-taga Radoweli külas elutsew Wassili Saplatkin pussitamise pärast, mis leidis aset Wtroja külas ööl wastu 27. septembrit 1932. a. S. haawas pussiga Kuritscheki küla elanikku Wladimir Sibriewi ja Mihail Glasowi. Wiimane pääses kergema haawaga kuna Sibriewile pussiga löödud haaw oli elukardetaw. Samal kakelusel sai surma ka kaebealuse wend Peeter Saplatkin.

Kuna kaebealune kohtu ees end süüdi ei tunnistanud, siis kuulati üle wäljakutsutud 14 tunnistajat. Wiimaste waral tehti S-i süü kindlaks ning kohus mõistis pussikangelase 1½ aast. wangiroodu ühes õiguste kaotamisega.

Nagu teada on Narwajõe tagamail kombeks pühitseda pühi lööminguiega. 27. septembril l. a. peeti Wtrojas küla-püha. Nii kui harilikult wõeti kogu päewa ohtrasti wiina. Õhtul korraldati külanoorte poolt kohalikus tuletõrje depoos tantsuõhtu, millest osawõtsid ümbruskonna külade noored.

Tantsu waheaegadel napsitasid mehed tujutõstmiseks. Umbes kella 2 paiku öösel sattusid Radoweli ja Wtroja-küla poisid kellegi tüdruku pärast tülli. Alul löödi lahingut rusikatega, kuid et kõik peost osawõtjad olid joobnud, siis kujunes tantsusaal peagi lahinguväljaks, kus peo meespere, arwult 25—30, löid täiel rindel. Kuuldus wihaseid wandesõnu ja waluhoigeid, sest kakelust jatkati pingi jalgadega, kohale toimetatud **kaigastega ja ka pussidega.** Lööming kestis hommikuni, mil asuti „sõjakaotuste" selgitamisele. Ohwritena jäid weriselt maha Peeter Saplatkin ja Sibriew kuna Glasowil oli haawatud parem käsi.

Raskemalt haawatud toimetati kohaliku arsti juure. Saplatkini elupäästmiseks ei olnud aga lootust ja ta suri meelemärkusele tulemata sama päewa õhtul.

Nüüd teatati surma- ja wereohritega kakelusest ametiwõimudele, kelle poolt tehti kindlaks, et Sibriewi ja Glasowi pussitaja on surmasaanud Saplatkini wend Wassili.

Wiimane wõeti wahialla ja anti kohtu alla, kus tal nüüd tuli wastust anda. Tema wenna tapmises seisab teistel meestel ähwardawam protsess weel ees.

*

15. märtsil harutas Rakwere-Paide rahukogu wäljasõidu istangul Narwas mõni aasta tagasi Kohtla jaama lähedal asuwa Anna Sõtina kauplise laos toimitud warguselugu.

Süüpingil olid kaebealustena kolm erasikut: Georg-Roman Simson, Woldemar Kalmus, Anatoli Iljinski ja ajateenija sõdur Arnold Tolk. Kuna wiies kaebealune Anna Iljinski puudus kohtust haiguse tõttu.

Peasüüdlane A. Tolk seletas kohtule awameelselt, et tema teenides Sõtina juures pagaritöölisena, warastas wiimase aidast walewõtme abil kottide wiist jahu Simsoni ja Kalmuse abil. Jahu ostis neilt poole hinnaga Iljinski, kellel oli Kohtlas kauplus. Wiimane ei warjanud warastatud kraami wastu wõtmist ja tunnistas selles end süüdi.

Tolgi abilised püüdsid aga end puhtaks pesta seletustega, et saanud hiljem teada warguseest. Ent kohus ei jäänud meeste seletustega rahule, waid esitati seni küsimusi kuni osawõtt warguseest selgus.

Nüüd tunnistasid mõlemad süüdi ja palusid kergemat karistust. Seega ei olnud kohtule wajalik tunnistajate ülekuulamine.

Kohus mõistis Tolki 1 a. wangiroodu ja Simsoni, Kalmuse ning Anatol Iljinski 3 kuuks wangi. Alma Iljinski mõisteti aga süütõenduste puudusel kohtulikult õigeks.

Kuna kaebealustel oli weel teine süüdistus Sõtina jahu warguses, siis harutati see süüasi mõni minut hiljem samal kohtu istangul.

Kaebealused wõtsid ka selle süüdistase omaks ja kohus mõistis nad teist korda istuma eelmise otsuse piirides. Alma Iljinski mõisteti ka selles asjas õigeks.

Enesetapmine masinaõliga.

Abielupaari „surmadraama" Illukal.

Naise wabasurmakatse pani mehe laulma!

Illuka wallas R. külas juhtus kummaline ensetapmise katse. Läinud nädalal sattus R. külas elutsew abielupaar K. omawahel tülli. Tüli põhjuseks oli „armulise proua" joobnud olek. Nimelt, oli proua wiinapoest kaasa wõtnud paar „asunikku" ja nendega koju tulles enda meeleolu tublisti ülendanud. Koju jõudnud ja meeleolu ülemas tipus olles, satuti aga mehega tülli. Kui juba küllalt kakeldud ja tülitsetud, tahtis naine end wäävelhappega mürgitada. Selleks oligi naisel pudel wäävelhappega pooleni täidetud ja tuppa toodud. Mees, aga märkas naise halbu mõtteid, ja kui naine lastega „lahkumise tsermooniat" pidas, tühjendas mees pudeli wäävelhappest, ning asendas wäävelhapet masina-õliga. Kui naine mehele kätt pakkus lahkumiseks, hakkas mees „hõissa poisid" laulma. See ärritas naist niiwõrd, et haaras pudeli ja jõi sees olewa lahu terwenisti ära.

Olles nüüd kindlal arwamisel, et surm enam kaugel ei ole, ja et wiimast energiat mitte kaduma lasta — hakkasid õrnad käed sõõginõusid purustama. Mees jooksis konstaabli juure abi paluma, et aga politseinikku kodus ei olnud, siis palus ta abi naabreilt kes ka suure õhinaga märatsejat waatma ruttasid. Proua-abikaasa lamas toapõrandal, oodates „sünget wikatimeest" — surma. Ent imet! Pool pudelit „wäävelhapet" ärajoodud, aga „wikatimeest" ei tulnud, ega tulnudki...

Nüüd on abikaasad taas leppinud ja tõelisteks abikaasadeks muutunud — mida tõendab ka asjaolu, et Kuremäe perenaiste seltsi „Thee-õhtul" 11. märtsil s. a. perekonnapea oma kaasat süles hoidis, ehkki istekohtadest puudust ei tuntud...

Külanaistel aga on jälle sõõstamist sündmuse järgi hulgaks ajaks...

Kiriklik õnnistus sõtta-minejaile.

Boliiwia pealinnas La Pazis saadetakse uusi wäeosasid sõtta palwejumalateenistusega peakiriku ees. Teatawasti seisab Boliiwia juba mitu kuud oma naabri Paraguayga tegelikult sõjajalal. Põhjuseks on piiritüli Gran Chako prowintsi pärast.

Jõhwi piimaühing weab wägikaigast koorejaamadega.

Kilplatöö, mis on wõõras ühistegewuse põhimõtteile.

Jõhwi piimaühing omab laialdase piimatoojate rajooni, mistõttu paisunud suurimaks Alutagusel. Koorejaamade rohkuse tõttu aga tuleb palju arusaamatusi ette, kusjuures minnakse sageli kilplatööle, mis peaks wõõras olema ühistegewuse põhimõtteile. Praegu on ühingul suurem tüli Woka koorejaama ümber, mida otsustati alatiseks sulgeda. Kuigi Woka koorejaam oli elujõuline, põhjendati sulgemist asjaoludel, et Konju koorejaama läheduses ja Jõhwigi pole kaugel — kõigest 10—12 klm. (!!!) Tegelikult aga wõiks osa Konju piimatoojaid wiia piima naaberühingusse Waiwarasse, ülejäänud Wokka, kui tahetakse, et liikmed ühewäärsed olekſid. Nähtawasti mõjutab Konju koorejaama olemasolu seal läheduses elaw kuulsus — walla suurmehi.

Woka koorejaama ümber olid koondunud Woka küla, asunduse ja Pühajõe küla ja asunduse piimatoojad. Praegu käib allkirjade kogumine selleks, et Woka koorejaama uuesti awataks. Wastasel korral suletagu ka Konju koorejaam, kui ei taheta rikkuda liikmete ühedigusust. Wastasel korral tahawad Woka-Pühajõe piimatoojad lahkuda Jõhwi piimaühingust ja wiia piim Waiwara meiereisse, kus walitseb ühistegeline terwe waim.

—

Kas Hitler hakkab sõdima?

Asjatundjate arwamusi rahwussoteialistide lähemast wälispoliitikast.

Millised on saksa wälispoliitika lähemad sihid? Selle kohta on eriti wõtnud sõna prantsuse ja poola ajalehed. Nende üldine resümee on:

Mingisuguseid erilisi muutusi Hitleri walitsemine Saksa wälispoliitikas ei too — selle sihiks jääb sama, mis tal oli wanastigi. Teatawa määrani tuleb praegust olukorda pidada weel paremakski — Hitler ei warjagi oma sihte, kirjutades oma raamatus „Minu wõitlus": „Saksa poliitika ärgu otsigu omale tugipunkte läänes ega idas waid suundugu täiel jõul uute maa-alade hankimisele idas."

Ühesõnaga — sama wana „Drang nach Osten". Ja kes teab, wõib olla on lõpuks paremgi Hitleriga, kes on kawalam oma eelkäijaist ja ei warja waenulikke sihte wõlts-sõbraliku maski taha?

Tekib küsimus: Kas Hitleri wõimulolek Saksamaal suurendab sõjahädaohtu teistele? Waewalt. On küll selge, et ei kunagi warem pole Saksamaa olnud nii militariseeritud ja nii relwastatud kui tänapäewal, kuid sellele waatamata on Hitleri praegune „rewolutsiooniline walitsus" kelle peakohal asetsewad kodusõja kõuepilwed. Paari miljoni sotsialisti ja kommunisti relwastumine ja wõitlus kahel frondil sisemise ning wälimise waenlase wastu, wõib wäga kergesti lõppeda saatuslikult. Teine asjaolu, mis pidurdab hitlerlaste sõjaindu, on terwe maailma pingutatud tähelepanu Saksa sündmustele, kust sõjahädaoht ei ähwarda mitte üksi ida, waid ka läänt. Teiste riikide suhe Hitleri „kolmandasse riiki" on hoopis teistsugune, kui Mülleri, Stresemanni ja Brüningi Weimari wabariiki, kellele sümpatiseeris kogu demokraatia ida-Euroopas.

Kuigi sõda wõib lahendada töötuteprobleemi, ei ole seda lahendust kauaks.

Asjatundjate üldarwamus on: kuigi Saksa poolt teatud hädaoht eriti ida ähwardab, on sellel waewalt mõju tegelikus elus. Suures poliitikas on üksköik, kas Saksamaad walitseb haakrist, wabariigi, wõi keisri lipp.

Gabriele d'Annunzio.

Itaalia kirjanik ja rahwuskangelane, wõis nüüd 12. märtsil pühitseda oma 70-dat sünnipäewa. D'Annunzio lunletised äratawad imestust oma lüürilise meeleolu, pildirikkuse ja walju wormiga.

Toila Teaatriring iseseiswaks.

Senini töötas Toila teaatriring kohalike org-ide körwalharuna, Wabat. Tulet. ühingu all, kuna wiimasele kuuluwad teaatri ruumid. Teaatriring mängis järjekorras kõikidele org-idele saades sissetulekust kulude katteks 3%. Nüüd kawatsetakse teaatriring registreerida iseseiswa org-ina, mis hõlbustaks tuntawalt ringi tegewust ja tegelased saaksid pühendada enam iseseiswatena tööle teaatrielu edendamiseks Toilas. Wastaw põhikiri on praegu wäljatöötamisel.

„Koduwillane" tõstis tuju. Mäetaguse mees Arnold Tars katsus oma halba peotuju parandada „tibeda" maitsmisega; et see toiming sündis aga peoruumes ja korrawalwuri silma all, siis pidas wiimane oma kohuseks tegu protokollida ja märjuke konfiskeerida, mis ojutus hiljem koguni „kodutöõstuse" saaduseks.

Mahtra sõja mälestused elustamisel.

Käesolewa aastaga möödub meie orjaajast ajalooliselt tuntud Mahtra mõisa ja ümbruskonna talupoegade mässust, n.n. „Mahtra sõjast" 75 aastat.

Juuru Haridusseltsis, kuna Mahtra asub Juuru wallas, on algatanud kawatsuse Mahtra sõda eelolewal suwel wäärikalt mälestada.

Päewa kawa wäljatöötamine on ühisel koosolekul 19. sk. Niisama wõib arwata, et mälestuspäewale sõidab ka rohkel arwul kaugemaid külalisi. On kawatsetud paluda riigiwanemat, teisi kõrgemaid esindajaid ja romaani „Mahtra sõda" kirjutajat E. Wildet.

Kahetsustundega peab märkima, et alles just paar aastat tagasi häwitati põline Mahtra mõisa kaskede allee, mille all toimus mässutegewustik, mida märkisid kaskede tüwedesse raiutud ristid. Kased raius ja müüs küttepuudeks Lauri talu asunik, kes on wana sõjaplatsi ja nüüdse aktusepaiga waldaja. Raiumine toimiti nii kiirelt, et kuulduse peale hilisemal wahelesegamisel enam polnud midagi parata. Ka on mõisa rehe müürid (rehi põles 1919. a.) lammutatud. Need wähesed wäärtuslikud mälestused olekſid küll wõinud weel säilida, kuna nende häwitamine pole toonud wist kellelegi ainelist kasu, ets polnud need aga ka kellelgi.

—

Tallinna ringhääling.

Laupäev, 18. märts.

17.45. Heliplaate ja reklaami. 18.00. Wälismaisi päevauudiseid. 18.15. Heliplaate. 18.45 Kodumaisi päevauudiseid. 19.00. Dr. Mickwitz'l saksakeelne loeng: Vom Schnupfen. 19.30. „Päevalehe" toimetaja E. Jalak: Nädala wälispoliitiline ringwaade. 20.00. Ülekanne Tartust. 20.05. Kontsert. Juh. md. Ark. Krull. 21.15. Wana tantsumuusikat (R. Salongi trio). 22.00. Ülekanne „Ühisabi" korraldatud Kuldtähe-ballilt „Estonia" saalidest.

Pühapäev, 19. märts.

9.55. Jumalateenistus Jaani kirikust. Juhlustab õp. Hasselblatt. Lõpuks heliplaate. 12.30. Põllutöökoja nõuandetalituse juhataja agr. K. Liideman: Maanoored C. R. Jakobson'i jälgedes. 13.00. Põllumajanduslikke teateid. 13.10. Lõunane kontsert. Juh. md. Ark. Krull. 16.30. X üldlaulupeo pasunakooride instrueerimiskursus. 17.30. Kohtunik. Rutherfordi köned. 18.30. Heliplaate ja reklaami. 18.45. Päewauudiseid. 19.00. Ülekanne Tartust. 19.30. Lugemistund (Esineb Hugo Laur). 20.00. Ülekanne Tartust. 20.05. Kontsert. Juh. md. Ark. Krull. 21.30. Wana tantsumuusikat heliplaatidelt. 20.00. Moodsat tantsumuusikat dancing-palace'ist „Gloria"

Esmaspäev, 20. märts.

17.45. Heliplaate ja reklaami. 18.00. Wälismaisi päewauudiseid. 18.15. Heliplaate. 18.45. Kodumaisi päewauudiseid. 19.00. Ülekanne Tartust. 20.05. Kirillowi mandolinistide kwintett. 20.35. Lugemistund. 21.05. Kontsert.

Sompa teaatrikiri.

Lawakriitilisi märkmeid ÜENÜ Sompaosak. aastapäewa peolt.

Pühapäewal, 12. märtsil kanti ÜENÜ Sompa osakonna näiteharu tegelaskonna poolt kohalikus seltsimajas inimesist tulwil täis saalile ette meie noorima naiskirjaniku Agnes Taari maaeluülistaw ja positiiwse põhiwärwinguga 3-waatuslik sõnateos „Emake maamuld" Narwa „Wõitleja" end. näitleja pr. M. Ilwese kaastegewusel ning näitejuhatusel.

Näidendi peategelaseks, Wiigi Wallenina, esines Sompale peaaegu tundmatu jõud prl. Liida Kleeman, osutades erilisi lawalisi wõimeid ja andekust. Juba tema lawale ilmudes awastus, et terwe mäng, osad on tugewasti, innukalt sisse elatud, läbitöötatud, kõigiti kaalutud. Tekkis ehtne, weetlew ja ülespüüdaw naisüliõpilastüüp, mitte niidist tiritaw marionett, waid elaw inimene, lihtne, loomulik, wärisewate, hingeliste, siseleegitsuste ning elujulge optimismiga. Liigutusilt igati lahe ja momentitabaw, ja olnuks hääl ja toon teatawail korril weidi madalam, wõinuks see weelgi waldawamalt publikut haarata. Samuti wiimses waatuses oleks sobinud rohkemal määral päewitust, puna näol ning kästwartel. Konsekwents: sügawtraagiliste, puhthingeliste ja intelligentinimeste osade mängijana ewib prl. Kleeman kindlasti esikoha Sompas.

Teisena peategelasena Hugo osas lõi haruldaselt tihkja kuju Leo Kleeman, wormides end kauaaegse lawalise wilumusega päris korralikult üleaisalööwaks, praaliwaks suurkorporandiks. Oskas nooblilt armastada ja filmi teha. Kuid ometi — armatsemiswiiwel inimeses maadwõtwad wereõhatused ja hinge- ning südamewäringud peaksid minu arwates tsipa jõulisemalt, tulisemalt kajastuma ka häälepaisutusis ja kõlalises rütmis. Üldjoonis kuju, milline kauaks jääb mällu.

Kõrgemäe peremeest kehastas M. Larsperk. Ja tema oskab tõesti olla nii põlisperemehelikult-talupojalikult tüse ning wõimas, lopsaka tooni ja jõustmõllawa mehekõriga, kui tarwis. Liigutusilt sobiw. Ainult wäike, wäljaharjutataw pahe — püüab rohkem kõnelda mujale, unustades publiku poolse lawakülje. Ja samas tegi — wast siiski wähem — ka tema naine L. Aalman, kes noorena lawajõuna muide pälwis otse erilist tähelepanu kiiduwäärse toimetulekuga heasüdamliku talueidena kõikjal. Rütm ja miimika haruldaselt kaunis ning passilik. Kiskus mängus samuti kaasa nagu tegi seda tartlasest Marina S. Tennof, paludes enesele sageli liigseltki publiku kiindumust oma alatiwõluwas naeratelus südamlikkuse ja wõltsimatu loomulikkusega. Kahtlematult asendamatu kuju.

Põllumeeste-seltsi „liitrina" suurt elewust ja naerulaginat saalis põjustas kestwalt aga Tanel Larsperk, see peenike naljamees, kes ikka leiab midagi wigurliku liigutuse taolist wõi krutstükist hullema wembu oma suurest „repertuaarist". Lõppeks mainitagu weel Pärja Larsperki Wiigi emana ja Fr. Aamani Peipsi sibulamailt tulnud wenelasena-räbalakaupmehena, kes mõlemad oma osa wiisid laitmatult üle lawa (wast ema nägu oleks wõinud weidi wanem olla). Muidugi ei saa jätta kahe filmawahele ka näitejuhti ennast, kes tõusikuprouat, mõistagi, karakteriseeris hiilgawalt. Lõpuks ühte fakti lubatagu nentida: seepuhkse sõnateose lawastusega on ÜENÜ Sompa osak. näiteharu kindlasti teinud hea sammu ülespoole ning jääks waid soowiga, et tegelaskond sellel tasemeil püüsiks ka tulewikus.

Näitejuhina pr. Ilwes oli teinud asjatundliku töö.

Mängu lõppedes kiiduawaldustorm oli wõrratu.

H. K.

Matsuoka,

Jaapani delegaat Genfis, kes Rahwasteliidule andis Jaapani walitsuse teate, et Tõuswa Päikese maa lahkub rahwasteliidust, kui Genf ei wõta rewideerimisele oma senist seisukohta Kauge-Jda sündmuste asjas. Pildil Matsuoka Genfist lahkumisel waguniaknal.

Tapa Ühisgümnaasium 14 aastane.

Kool on elujõuline.

Esmaspäewal, 13. märtsil pühitses Tapa ühisgümnaasium oma neljateistkümnendat aastapäewa, mispuhul oli korraldatud pidulik aktus ühisgümnaasiumi ruumes.

Kawas oli peale orkestri ettekannete gümnaasiumi loodusteaduse õpetaja hra Rakso kõne, teemil: „Elu tekkimise wõimalusi". Muusika õpetaja Freymann esitas flöödisoolosid, millistest erilise kiduawaldise osaks sai lõbusawiisiline „Öbik idast". Cellosoolosid esitas abiturient Bernhard Römmer.

Järgnes direktor hra Luuri kõne milles anti lühike ülewaade kooli läinud aasta tegewusest. Kõnest selgus, et Tapa ühisgümnaasium on elujõuline kool: kool töötab praegusel momendil 15 õpetajaga ja 190 õpilasega. Hoolekogu kassa läbikäik ulatub tuhandetesse kroonidesse.

Linnapea hra Rähn terwitas ühisgümnaasiumi lühikeses kõnes, samuti ütlesid terwitusi ka Tapa org-ide esindajad.

Aktus lõppes ühise hümni laulmisega.

Aastapäewa puhul korraldati Tapa uues Jakobi kirikus pidulik jumalateenistus.

Ühenduses aastapäewaga korraldati pühapäewa õhtul wäike omawaheline „olemine". Kawas oli muusikalisi ettekandeid ja lõpuks tants, mille eest hoolitses suurepäraselt ühisgümnaasiumi jazz orkester.

—

Kuhu kadus koorem salapiiritust?

Mahu rannameestel tõmmati Wiru sisemaal „nahk üle kõrwade".

Nädal tagasi warastati rannameestel M. ja P. piiritusega äritsemisel 20 plekki wälismaist sulisewat. Piiritus warastati ära lahtisest kuurist reelt. Meeste kahju 46.000 senti.

Mahu ranna mehed M. ja G-ga olid sõlminud sisemaal W. walla meeste M. ja kellegi G. lepingu, et esimesed muretsewad 20 plekki salapiiritusi ja toimetawad selle kohale hobustel M. ja G. kohustusid maksma 23 krooni plekist, kawatsedes need ise realiseerida kohapeal kasuga.

Rannameestel läksi korda hankida merejääl soomlaste käest piiritust ja õnnestus ka selle toimetamine sisemaale.

Jõudes kohale, mehed ajasid koormad kuuri alla ja läksid G. ja M-ga tuppa „asju klaarima". Et aga oli juba pime siis jäädi öösels tuppa, et salakaup alles hommikul regedelt maha laadida.

Hommikul kuuri minnes leiti aga need tühjad olewat. 20 plekki kallist märjukest oli läinud.

Ei ole selgunud, kelleks osutusid wargad. Politsei kätte pole mehed julgenud asja anda, kuna nad ka ise seoses ebaseadusliku äriga. Wargad said teada asjast sel teel, et M. ja G. ise suurustades mõnele tuttawale kõnelenud oma pooleliolewast ärioperatsioonist. Rannameeste otsene kahju on 28.000 senti, sest ise maksid nad plekist 14 krooni. Saadawad kasud juure arwates said M. ja P. kahju 46.000 senti.

Wabadussõjalastele.

Pühapäewal, 19. märtsil peetakse k/s „Wõitleja" saalis Narwa E. W. L. aastapeakoosolek. Algus kell 9 h., kwoorumi puudumisel tund hiljem.

Oksjoneid:

18. märtsil s. a. kell 13 on Narwas Posti tänawal nr. 67. Rudolf-Woldemar Essensoni wallaswara, nagu riiete, toamööbli jne. müük oksjoni teel wõalusfaldajate nõuete rahuldamiseks.

— 18. märtsil kell 10 hommikul läheb müügile Uuskülas Hele tn. 9—7 elutsewa Kristine Smitsherwsky toamööbel, mis hinnatud 61 krooni.

Kulduuridest tulid raudtrellid.

16. märtsil oli Rakwere-Paide rahukogu wäljasõidu istangul Narwas harutusel murdwargus, mis läinud aasta augustis toimiti Narwas Joala tän. asuwas M Tsõmbalowi äris.

Kaebealustena olid kohtus: warem warguste pärast karistatu Artur Põlts, August Landberg ja Heinrich Walge.

Kuna Landberg ja Walge ei tunnistanud end warguses süüdi, siis kuulati kohtu poolt üle tunnistajad. Wiimaste seletustest selgus, et Põlts ja Landberg toimisid warguse, kuna Walge warjas warastatud wäärtasju ja aitas neid realiseerida.

Põlts murdis lahti T. kauplise waateakna rest-luugi luku ja löi waateakna klaasi umbes 10 sm. august, mille läbi tühjendas aknapealse käeulatuse kauguselt.

Nii langes neile saagiks 2 naisterahwa kuldkäekella ja 4 meesterahwa kuldtaskukella, kokku 100.000 sendi wäärtuses. Landberg sissemurdmisest tegelikult osa ei wõtnud, waid ta pidas walwet.

Hiljem toimetati osa asju W. kätte kes müüs asju, kuigi teadis, et need warastatud.

Kohtu poolt kaebealustele antud wiimases sõnas L. ja W. palusid määrata kergemat karistust. P. andis aga tõotuse, et loobub tulewikus kuritööst.

See tõotus aga kohtunikele mõju ei awaldanud ja mees mõisteti $2^1/_2$ aastaks ühes õiguste kaotamisega wangiroodu. Landbergil, kes salgas osawõttu warguses, tuleb kohtu otsuse järele 3 aastat wangiroodus wiibida ja Walgel 8 kuud wangis olla.

Lööming Palmses.

Pühapäewal Rõmeda Maanaiste Selts (Aaspere w.) korraldasi peo Palmse wallas, Sagadi külas, sealse tuletõrjeühingu saalis, kusjuures tekkis lööming peakorraldajate, Rõmeda meeste ja sagadlaste wahel. Üldise „madina" tõttu saalis tekkis paanika. Eriti ärewuses oli naispere, kes tormas lawale ja mujale „kaitstud" paikadesse.

Nagu hiljem selgus, keegi kakeluses suuri wigastusi ei saanud ja wahejuhtum likwideeriti politsei abita. Enam wigastatuks osutus Sagadi külas elutsew R. T., kellele Aaspere mees M. löi näkku nii tugewasti, et tekkis raskesti takistataw werejooks. Löömise põhjuseks ning üldse kakeluse alguseks olid mõned pilkawad tähendused mida T. teinud peakorraldajate. rõmedalaste kohta.

Kontsertile „Wõitlejas"

laupäewa õhtul juhime weelkord kõigi tõsiste muusika- ja meeleoluka ajawiiteõhtu-sõprade tähelepanu. Et „Wõitleja" muusikaosakond on alati oma kontsertidele wõitnud üldise poolehoiu, siis ei tohiks Narwa publikult seda ka seekord loota. Kawas weel täiendawalt: Schuberti „stenchen", Eesti rahwalaul „Miks sa nutad". (T. Kroon).

F. Knoopi surma mälestuspäew.

Pühapäewal, 19. skp. peale jumalateenistust peetakse Kreenholmi õigeusu kirikus hingepalwe parun Feodor Knoopi 2 aasta surmapäewa puhul.

Riigi-omawalitsusteenijate uued juhid.

Narwa riigi- ja omawalitsusteenijate ühingu juhatus oma esimesel juhatuse koosolekul 9. 3. s. a. jaotas ametid omawahel järgmiselt: esimeheks hra Tuppits; abiesimeesteks hrad Grünfeldt ja Kalugin; sekretäriks hra Kuusik, abiks hra Kasikow; laekahoidjaks hra Seiler; abiks hra Karlsbach; majaisaks hra Sturm; abiks hra Iwandik Kuna peakoosoleku poolt wastuwõetud otsuse kohaselt ühingu sisemise korra ümberorganiseerimiue käsil, tehti majandustoimkonnale ülesandeks uue kodukorra wäljatöötamine ja teiste majandusliste küsimuste lahendamine. Äraholdmiseks, et ühingu tegewus tekkinud olukorra tõttu paraliseeritud ei saaks, on oodata lähemal ajal erakorralise peakoosoleku kokkukutsumist, kus ühingu tegewusele suun määratud ja uus kodukord wastuwõetud saab.

Tänuawaldus.

Kõigile, kes minu abikaasa ärasaatmisest lema wiimsel teekonnal osawõtsid, palun wastu wõtta minu tõsiseim ja südamlikum tänuawaldus. Eriti palun wastu wõtta tänu: õpetaja Kiwistel, naiskodukaitse laulukooril, proua Pillil — kes lahkunut awitas haiguse ajal, tuletõrje naisgrupil, juhatusel ja meeskonnal, naiskodukaitsel, „Ilmarise", Peetri ja Jaanilinna tuletõrje naisgruppidel.

Lohutamatus leinas

A. Lükke.

Sissesõitnud 29. aastane härra suurema kinnisvara omanik soovib

abielluda

neiu ehk daamiga. Vanus 17—29 a, päevapilt nõuetav ja tagasisaatmine on garanteeritud. Kirjad s. l. t. 22. märtsini. „Rikkus pole tähtis."

Müüa häid ristikheinu.

Teateid saab Alut. Teat. talitusest Jõhwi Rakwere tön. 7. a.

Publikumi nõudmisel peatun veel ainult lühikest aega Narvas

Uus vaim Joga

oma assistendi Finkega, kellele avaldas India kuulsam professor J Fae enne surma oma ettekuulutamise saladused. Vabastan hüpnoosi teel hingelistest raskustest ja hoiatan õnnetuste eest. Ütlen päevapealse täpsusega tele mineviku ja tuleviku õnned ja õnnetused. Juhul, kui ei ütle täpselt sinu minevikku ja vendade-ödede nimesi ning vanadusi, siis maksan sinule 8 krooni. Korraldan spiritistlikke seansse. Vaimud mängivad kannelt ja laulavad, mida iga üks oma silmaga näha ja kõrvaga võib kuulda. Kes kõik need fakiiri ja nõiakunsti imeteod minule järele teeb, sellele maksan 3000 krooni. Olen päevapealse täpsusega ettekuulutanud Läti välisministri Meierovitsi õnnetumat surma. Olen hüpnoosiga raskeid haigeid terveks teinud. Olen saanud sajatuhandeid tänu ja imestusavaldusi maailmavalitsejailt — kerjusteni. Müüa raamatuid 30 senti tükk. Hoidke siin Eestis töötavate hiromantidest, kui järelaimajatest petistest. Vastuvõtt kõigis maailma kultuurkeeltes. Vaestel maks vaba.

Tallinna maantee nr. 6 Narvas.

Narva teaater „Võitlejas".

Pühapäeval, 19. märtsil 1933. a. kell 3 päeval rahvaetendusena

viimaseid kordi

„ORLOV"

E. Marischka ja Bruno Garnischstaedteni opereit 3. vaat.

Pääsed: 50, 35 ja 25 snt. Õpilased 15 snt.

Pääsed eelmüügil: eelmüügikohtades, teaatrikassas 2 tundi enne etenduse algust.

K.-s. „Võitlejas".

Laupäeval, 18. märtsil 1933. a.

„Võitleja" Muusikaosakonna segakoori

Kontsert

Juhatab R. ULM.

Solistid: T. Kroon (sopran), H. Malmsten (tenor), A. Jüriado (bariton).

Algus kell 8.30 õhtul.

Lõpuks TANTS

kuni kella 3 öösel.

Pääs: Kr. 0.35, ainult tantsule Kr. 0.25.

Juhatus.

N. E. S. „Ilmarises"

Laup., 18. märtsil s. a.

Kirev-õhtu

puhkpilli ja jazz orkestri saatel

Hra L. Vigla juhatusel.

Algus kell 9 õhtul.

Lõpp kell 3 öösel.

Pääsmed 25 senti.

Pühap., 19. märtsil s. a.

Viimast korda!

RAHVAETENDUSENA

Iluduskuninganna

Artur Adsoni kom. 3 v.

Pääsmed 15 senti. Õpilased ja sõdurid 10 senti.

Narva Ühispanga

liikmete

aasta-peakoosolek

on pühapäeval, 19. märtsil 1933. a. kell 10 hommikul N. E. S. „ILMARISE" ruumides.

Panga põhikirja § 47 põhjal on aasta-peakoosolek igasuguse liikmete arvu koosolemisel otsuse võimeline.

Panga juhatus

Narva Majaomanikkude Pank.

Äriseis 31. detsembril 1932. a.

Aktiva.		Passiva.	
Kassa ja hoiusummad teistes pankades	26.328.65	Osamaksud	26.920.—
Väärtpaberid	1.950.—	Tagavarakapital	5.958.85
Diskonteeritud vekslid	193.809.94	Kahjude katmisekapital	4.300.—
Konto-korrent laenud	109.236.10	Amortisatsioonikapital	5.225.66
Korrespondendid	5.236.75	Hoiusummad	283.751.53
Garantiide deebitorid	9.984.—	Vekslite rediskont	12.305.—
Kinnis- ja vallasvarad	46.481.52	Konto-korrent arved teistes pankades	20.587.29
Liikmete kohustused	137.450.—	Korrespondendid	5.940.65
1933. a. ärikulud	148.20	Väljaantud garantiid	9.984.—
Muud aktivad	479.19	Eelmiste aastate kasu	1.541.53
		Liikmete lisavastutus	137.450.—
		Muud passivad	13.211.17
		1932. a. puhaskasu	3.928.67
	531.104.35		531.104.35

Juhatus.

Hästi korralik

korter

tuba ja kõök, elekter, vee ja pesuköögiga ära anda Soome-Rootsi prosp. 48. Üür 8 kr. kuus.

Modistin

wärwib

ja wormib daamide ja laste

kübaraid.

Kewadised modellid kohale jõudnud. Töö 50 sn. alates. Narwa, Posti tän. 48—2.

KORTER,

päikeseküllane, mugaw, korralik, 3 tuba ja kõök, wälja üürida.

Suur Kreenholmi pr. 68.

2 toaline korter

üürile anda kõigi mõnustustega. Sääl samas kiires korras

mööbel

müüa. Peterburgi tän. 5. Majaomanik.

Narwa arstid.

Elan nüüd

Salme t. 2 (Tuisu majas)

Dr.

Ilse Ugam-Põder

Naishaiguste eriarst.

Vastuvõtt kl. $^1/_2$9 — $^1/_2$10 ja kl. 3—5 p. l. Telef. 312.

Võtan nüüd vastu

Salme tän. 2 (Tuisu maja).

Dr. J. Kerberg

Sise-, kõrva-, nina ja kurguhaigused.

Kella 1—2 igal argipäevil

„ 6—7 „

Laupäeval kella 6—7 vastuvõtmist ei ole.

Dr. Maria Heinrichsen-Kuusin

Nais-, sugu- ja sisehaigused.

Wastuwõtmine

Joala tän. 19, Sinka majas Juhkentali apteegi kõrval

Iga päew kella 11—1 ja 5—7.

Haigekassa haigete wastuwõtmine samal ajal.

Dr. A. Nedaschiv

Hambaarstimise kabinett

suu- ja sisehaigused.

Vastuvõtmine:

Balti tän. 6. Omas majas.

Kella 10—12 ja 4—6.

Hambaarst

H. Taeker

Võtan uuesti hambahaigeid vastu kella 10 — 1 4 — 6.

Kunsthambad.

Suur t. 20 (teisel korral).

Dr. A. Striž

Sugu- ja nahahaigused

Wastuwõtmine igal äripäewal hommikul kella 8—9 ja õhtul kella 5—8.

Pühapäewil kella 12—1.

Waige tänaw nr 5

Inimene, miks viskled veel teadmatuses?

Selgeltnägija

Sala võti.

Ütlen elusaatust täpselt. Lahendan igasugu elujuhtumisi: armastuse saladusi, petusi, vargusi, kohust jne. Ütlen, kas läheb tele mõte täide või mitte

Kes ei karda kuulda õnne ega õnnetust, see külastagu mind. Vastuvõtt kell 10—7 Narvas, Peetri pl. 6—4, III kord.

Mütsimeister

J. Hofmann

on ülekolinud

Hermani tänawalt uute ruumi **Posti t. 69** Sergutschewim ajja.

Suures wäljawalikus mütsid, sonid j. n. e

Hinnad mõõdukad.

Palume meid külastada endistel kui ka uutel lugupeetud ostjatel.

Olen tagasi jõudnud

Berliinist ja teatan meie austatud daamidele, et olen kaasa toonud

elektri-auru lokkimise aparaadi,

kõige uuemat systeemi.

Wõtan wastu igapäew. Lokkime, wesilained, wärwimine ja manikuür.

Narwa, Suur t. 21.

A. Wichmann.

Wastutaw toimetaja August Rosenwald O.-Ü. „Narva Kirjastusühisuse" trükk. Väljaandja: O.-Ü. „Narva Kirjastusühisus"